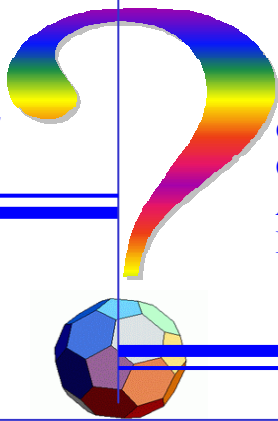

GO-AL

G odsdienst-
O nderwijs
A ntenne-
L eerkrachten

september 2006, nr. 16

In het begin

"Op- en Onder-"

Bij het lezen van de ondertitel 'op- en onder-' denk je als onderwijzers

misschien wel spontaan aan 'op'voeden en 'onder'wijzen. Of sommigen dachten wellicht meteen aan Tia Hellebaut, de 'golden girl' op de Europese atletiekkampioenschappen in Göteborg, Zweden. Nog niet zo slecht gedacht. Leuke gedachte overigens, zo hou je alvast nog even de vakantiesfeer aan. Zelf willen we bij de overgang van vakantietijd naar schooltijd, juist dit topmoment uit het Belgisch (en Europees) atletiekgebeuren als beeldspraak hanteren. Tia ging voorlopig wel 'onder' de lat door 'op' 2m05 maar de lat op 2m03 kon ze nu wel al de baas, schitterend. We willen even doorgaan op deze prestatie. In de sportgedeelten van de verschillende kranten werd breed uitgesmeerd dat Tia veel meer dan een hoogspringster is. Ze is gestart als zevenkampster. Ze was niet louter een hoogspringster, ze was ook een loper, ook een kogelstoter, ook een verspringer, ook een ...

Geleidelijk is ze - samen met haar trainer - in die veelheid gaan ontdekken dat die ene discipline haar bijzonder goed lag, haar op het lijf geschreven was. Pas op vijftientig jaar beslist ze om te gaan voor die ene

hoogspringen.
zeven

verschillende disciplines, dus ook wel van meetafaan het hoogspringen.

Van dat vele en veelzijdig oefenen plukt ze nu de vruchten. In elk van die disciplines heeft ze typische, maar sportief bekeken belangrijke kwaliteiten ontwikkeld. Geduld, lenigheid, kracht, ... Veelzijdigheid in kwaliteiten, vaardigheden, expertise die mee haar sterkte uitmaken. De persoonlijke ervaring, de expertise, de kracht van de begeleiding, de omstanders, de experts, kortom zij zelf dus en de dichtste 'kennis'senkring rond haar zijn op een sporttak, dat Aanvankelijk heeft ze geoefend in

bepaald moment tot het besluit gekomen: hoogspringen dat is haar op het lijf geschreven. Daar wordt alles nu op toegespitst, de rijkdom van de andere disciplines wordt meegenomen, zij het nu iets meer op de achtergrond. Had ze zelf niet op voorhand gedacht, ook haar omgeving niet. Het is een ontdekkingstocht geworden. In die zevenkamp, in die meerkamp is de keuze stilaan gegroeid. Van zevenkampster naar hoogspringster. Een ontwikkeling die

Is dit niet ook een

beetje het verhaal van het vak, de leerling, en de leerkracht? Gaat het in het vak ook niet om een levensbreed oefenen opdat de jongere uiteindelijk zou komen tot een eigen en een verantwoorde beslissing inzake leven en geloven? De leerkracht godsdienst is daarbij voor die jongere van goudwaarde omdat zij - vanuit haar eigen levenskeuze - weet scherp te stellen op die rijkdom van geloven. Binnen de rijkdom van de pluraliteit zoeken naar de kracht van het geloven. Laten we sportief die weg gaan.

Het vak r.-k. godsdienst weet zich vandaag, sterker dan vroeger, gesitueerd in een zevenkamp. Zeven erkende erediensten in ons land die mogen mee resoneren in het lesgebeuren. Het behoort tot de kern van het vak dat leerlingen die pluraliteit zien en er waarderend leren mee omgaan. Het behoort eveneens tot de kern van het vak dat ze worden aangepord om voor zichzelf uit te maken binnen welke levensbeschouwelijke traditie ze willen groeien. Juist en vooral de confrontatie met de christelijke traditie wil dit groeiproces versterken en verhelderen.

Als leerkracht zijn de meesten onder ons groot geworden in een zinshorizon die getekend is door het vele. Boeiend. Veel is te ontdekken, vele mogelijkheden, vele visies, vele accenten, ... Een zenmeditatie, een yogaoefening, een lectio divina, een sociaal engagement, een moskeebezoek, een sacramentele viering, een natuurervaring.....

Die veelheid doet iets met ons, wij doen ook iets met die veelheid.

Meer en meer weten we ons ergens aangesproken door dat ene in het vele, dat ene of die ene die ons niet loslaat en die we ook niet meer willen loslaten. Dit is blijvend een groeiproces en een keuzeproces in geloven, niet tegen het vele in, maar te midden het vele. De godsdienstleerkracht is iemand, wordt geacht iemand te zijn, die in die meerkamp zelf kiest, scherpstelt en blijvend groeit in dat ene. De godsdienstleerkracht is een God-gelovige, getekend en geboeid door het Jezusverhaal, in mede-weten van andere zinvolle opties.

De jongeren zelf zitten grotendeels in de fase van de ontdekking en de verkenning van de veelheid, het proeven en oefenen in die veelzijdigheid. Het is de zinshorizon waarbinnen iets, iemand kan oplichten.

Op levensbeschouwelijk vlak samenleving is feitelijk sterk Van tieners vragen dat ze enkel niet. Het vele omringt hen. Ze

opgroeien in onze door die veelheid getekend. één verhaal inademen kan ademen het in, sowieso. Het

hangt in de lucht. Dit vraagt om duiding en dialogische vaardigheid.

Voor de leerlingen dat ene verhaal niet uitademen kan evenmin. Het ene, - dat Jezus-verhaal -, verdient een voorname plaats. Dat ene verhaal is ingeschreven in het hart van de katholieke school en in het bijzonder in dit vak. Voor dat ene verhaal ben jij bij uitstek de stem in het lesgebeuren en de school. Voor dat ene ben jij van goudwaarde. Laten we in 'op'voeden en 'onder'wijzen de lat noch te laag, noch te hoog leggen.

Nog even terug naar Tia Hellebaut. Uiteraard is zo'n hoogtesprong geen toevalstreffer. Er is een hele lange voorgeschiedenis van trainen, oefenen, ... Er is ook de korte tijd voor de sprong. Verschillende deelstappen: rust, voorbereiding, motivatie, steun zoeken, concentratie, aanloop, afstoot, zweven, sprong, de vreugde

‘op’ en ‘onder’

Wie geen hoogtevrees heeft, en gelooft in de eigen (te trainen) veerkracht, overwint - al is het maar even - , de zwaartekracht. Die concentratie, dat ondersteunende applaus, die sprong, dat zweefgevoel, dat alles overstijgende, die zachte landing en die ontlading van vreugde wensen we jou en je leerlingen toe, straks als je weer landt in juni.

The golden teacher, de gouden leerlingen.

En misschien mikken we wel zo hoog dat er een polsstok of meer nodig is.

Wie of wat is tak, een stok voor de tiener om over de sloot te springen
een tak, een stok om op te steunen. Wie of wat mag voor mij als leerkracht mee de hoogte van de lat bepalen?

EEN SPRONG IN HET HART VAN DE SCHEPPING

Heer,
laat mij leven naar mijn eigen goeddunken!
Ik heb wat ongebonden vrijheid nodig,
een beetje chaos van binnen,
en de vreemde zoetheid van onbekende bloemen.
Voor wie zijn uw bergen en de sneeuwwind en de bronnen?
de schapen begrijpen daar niets van.
Zij grazen maar en grazen,
allen tezamen en altijd in dezelfde richting
en daarna herkauwen zij eindeloos
hun stompzinnige gedoe van elke dag ...
Ik houd ervan met grote sprongen
binnen te dringen
in het hart van uw schepping,
te springen over afgronden,
en met een bek vol naamloos groen
te sidderen van vermetele vreugde
op de top van een wereld!
Amen.

Carmen Bernos de Gasztold
Gebeden in de ark
Dagteksten 11, 3

SPRONG

Mijn God,
de afgrond is zo diep.
Waarom wilt Gij
mij laten springen?

Waarom verbrokkelt
achter mij het land?
Verdwijnen alle
zekerheden?

Geef mij de tijd,
nog enkele seconden.
Laat mij even diep ademhalen:
de afgrond is zo diep.
Mateloos dit geluk: een wereld
aan vragen voorbij, niets
dan aanwezigheid, vrede
en antwoord. Om nooit meer te vergeten:
wij zijn omringd, niet
ingesloten.

We eindigen dit begin met een streepje muziek. We wensen je meer dan de tweemeter- en secondenhoogte-ervaring van Tia. En meer hoogte en een langere hoogte-ervaring. Voor jou, voor je leerlingen, mensen in Gods schepping. Misschien kan dit lied je inspireren. Je kunt het lied beluisteren via de jukebox van THOMAS (<http://www.kuleuven.be/thomas/algemeen/actualiteit/lesimpulsen/jukebox/>)

Astronaut
(door Spinvis en Laïs)

Goeie reis
je hebt nu geen gewicht
astronaut
ga sneller dan het licht

De planeten zingen zacht
van het wonder dat je wacht
kijk niet om, ga steeds vooruit

Goeie reis en houd je haaks
en kijk goed uit

Astronaut, als traan verzilverd kind
Astronaut, door duisternis omringd

En als je soms verdwaalt
Ga rechtdoor en wees niet bang
Geef de liefde wat ze vraagt
Eet de vruchten die ze draagt
Kijk niet om ga steeds vooruit
Kijk niet om ga steeds vooruit

Goeie reis en houd je haaks
en kijk goed uit

Astronaut,
Astronaut.

Vragenderwijs-delenderwijs

De bedoeling van deze rubriek is in te gaan op een vraag die ons wordt voorgelegd door een godsdienstleerkracht, een directieteam of een vakvergadering. In de voorbije vakantietijd is ons niet meteen een vraag voor deze rubriek voorgelegd. We beperken ons dan ook tot een overzicht van de vragen die in de voorbije nieuwsbrieven aan de orde zijn geweest:

September 2003, nr. 1	Wat wordt bedoeld met een levensbeschouwelijke vraagstelling?
November 2003, nr. 2	Wat is een levensbeschouwelijk gesprek, is er een verschil tussen een levensbeschouwelijk gesprek en filosoferen of een socratisch gesprek?
Januari 2004, nr. 3	Wat is het belang van de vakvergadering?
Maart 2004, nr. 4	Is er plaats voor film in de godsdienstles?
April 2004, nr. 5	Hoe persoonlijk is 'persoonlijk'? De vraag voorgelegd.
Juni 2004, nr. 6	Hoe persoonlijk is 'persoonlijk'? Antwoordelementen.
September 2004, nr. 7	Op uitkijk naar vakvragen ... Een didactiek van het levensbeschouwelijk leren
Oktober 2004, nr. 8	Moeten alle levensbeschouwingen gelijk aan bod komen?
Januari 2005, nr. 9	De nieuwe Bijbelvertaling en schoolgebruik?
Februari 2005, nr. 10	Schrikkelmaand ...?
Maart 2005, nr. 11	De (on)zin van lesbezoeken?
Augustus 2005, nr. 12	Een jaarplan opmaken, hoeft dat nog?
December 2005, nr. 13	Het logboek of werkschrift van de leerlingen, een must?
Februari 2006, nr. 14	Wat met het vaklokaal?
Juni 2006, nr. 15	Doe ik het goed? De zelfevaluatie van/door de leerkracht en het team
September 2006, nr. 16	In de didactisch-pedagogische mededelingen van de diocesane begeleiding: evaluatie in het vak r.-k. godsdienst, de bijsluiter

Alle nieuwsbrieven zijn online te lezen: <http://www.sip.be/rkgodsdienst/nieuwsbrief.htm>

Mededelingen

In de diocesane pedagogisch-didactische mededelingen van het bisdom Brugge is de **bijsluiter** rond evaluatie in het vak r.-k. godsdienst opgenomen.

Nascholingskansen:

Er is een mooi aanbod van nascholingen die zinvol zijn voor de opdracht van godsdienstleerkrachten. Hieronder vindt u een korte beschrijving van de nascholingsprojecten. Een vollediger beschrijving is via de interdiocesane mededelingen aan je directie toegestuurd.

Als je [hier](#) klikt, kom je bij de voorstelling van de nascholingsprojecten van het VSKO in het kader van opvoedingsproject, godsdienst en pastoraal. Je kan ze opvragen per onderwijsniveau.

- **“Een levensbeschouwelijk leerproces opzetten in de godsdienstles”** - Aansluitend bij de leerplannen godsdienst wordt in de faculteit theologie aan de K.U.Leuven een nieuw model van godsdienstdidactiek ontwikkeld. In academisch jargon : “een hermeneutisch-communicatief model”. De “In de Kijkers” en de “leerprojectfiches” op de website THOMAS zijn vanuit dit model opgebouwd. Voortbouwend op de reeks “Het vak godsdienst van kruispunt naar rondpunt” die vorig jaar liep, wordt dit model verder verkend en geconcretiseerd. Hoe maken we ‘levensbeschouwelijke knooppunten’ tot motor van ons didactisch proces? Wat betekent dit voor de keuze van verrijkende ingrediënten en werkvormen? De sessies zijn praktisch gericht.

	Datum	Tijd	Plaats
sessie 1	Maandag 04 december 2006 (Dr. Didier. Pollefeyt)	13:30-16:30	DPC Baron Ruzettelaan 296 8310 Assebroek
sessie 2	Dinsdag 09 januari 2007 (Dra. Mieke De Vlieger)	09:00-12:00	“
sessie 3	Donderdag 18 januari 2007 (Dr. Bart Verbesselt)	09:00-12:00	“

Inlichtingen en inschrijven via de website : www.vsko.be/nascholing (zie op de webpagina in de linkerkolom : “Initiatieven georganiseerd door DNI voor Secundair O. 06-07” – 3/06/01). Maximum 20 à 25 godsdienstleerkrachten uit de provincie mogen deelnemen.

- **“Het vak godsdienst : teamwork in een elektronische omgeving”**
– **Nascholing op maat!** :
  - Thomas ‘à la carte’ : inhoud af te spreken
  - 2 of 3 sessies, data zelf in te vullen
  - bij jou op school of in de scholengemeenschap

De THOMAS-website (www.godsdienstonderwijs.be) is uitgegroeid tot een belangrijk digitaal informatie- en uitwisselingsplatform voor godsdienstleraren. De voorbije schooljaren organiseerde het VSKO nascholingen over de mogelijkheden van internet in het godsdienstonderwijs en over de THOMAS-site in het bijzonder. Verschillende collega’s volgden deze nascholing o.l.v. godsdienstleraar en nascholer Joost Vandendriessche. Toch stellen we vast dat het niet altijd eenvoudig is om deze ‘kennis en vaardigheden’ door te geven aan de collega’s. Bij een aantal collega’s blijft er nog ‘drempelvrees’.

Daarom doet het VSKO dit schooljaar een bijzonder aanbod : een nascholing die in verkorte en op maat aangepaste vorm ter plaatste gegeven kan worden. Drie of twee sessies worden voorzien voor maximaal 15 deelnemers. De nascholing kan georganiseerd worden voor een team verbonden aan één of meerdere scholen, of voor een aantal godsdienstleraren van een scholengemeenschap. Deze nascholing is een unieke gelegenheid om met digitale ondersteuning de vakwerking in de school of over de scholen heen te intensifiëren.

Plaats en data van de sessies worden afgesproken met de deelnemende groep. De groep kan ook kiezen uit verschillende items.

Voor alle informatie kan je terecht bij nascholer Joost Vandendriessche : joost.vandendriessche@telenet.be. Je vindt de info ook op via www.vsko.be/nascholing (zie op de webpagina in de linkerkolom : "Initiatieven georganiseerd door DNI voor Secundair O. 06-07" – 3/06/06). Er is wel een limiet gesteld op het aantal in te richten reeksen. Niet aarzelen dus.

- **"Godsdienst kan oOKANders"** : Voor godsdienstleerkrachten met een opdracht in OKAN secundair onderwijs. Bedoeling is dat de leerkracht zich verder leert bekwamen in het omgaan met pluraliteit bij Nederlands-arme leerlingen. De nascholing bestaat uit drie sessies. Deze nieuwe reeks is een vervolg op de sessies van de voorbije schooljaren. Nieuwe collega's kunnen aansluiten. Elke leerkracht godsdienst in OKAN wordt verwacht. Inhoud van de sessies : samenstellen van een 'religieuze koffer' (met Ronald Sledsens), bruikbare filmfragmenten in de godsdienstlessen in OKAN, uitwisseling van bruikbaar lesmateriaal.

Data (telkens van 9.00u-12.00u) :

woensdagvoormiddagen 29 november 2006, 7 februari en 21 maart 2007

Plaats : VTI-Kortrijk (gemakkelijk bereikbaar met de trein).

Meer info en inschrijvingen : www.vsko.be/nascholing (zie op de webpagina in de linkerkolom : "Initiatieven georganiseerd door DNI voor Secundair O. 06-07" – 3/06/04)

- Ontmoeting met **beginnende godsdienstleerkrachten** op woensdagnamiddag 27 september van 14.00 tot 17.00 uur in "De Bron", Hulstplein 32 8700 Tielt
- **dag van de godsdienst:** nu reeds te noteren: woensdag 14 februari 2007 locatie: Groenhove Torhout. Een dag rond geloof in spanning met: (1) natuurwetenschappen (2) gedragswetenschappen (3) ethiek.
- **Ucsia:** traditie als spanning tussen innerlijkheid en verbondenheid, het vak godsdienst en gemeenschapsopbouw, vrijdag 10 november 2006, *universiteit Antwerpen, stadscampus, prinsstraat 13 2000 Antwerpen*

Op <http://www.sip.be/rkgodsdienst/activiteiten.htm> houdt collega Francis Jacobs alle **initiatieven en activiteiten** bij die voor godsdienstleerkrachten interessant kunnen zijn. Af en toe nakijken dus. Dank zij de medewerking van verschillende godsdienstleerkrachten in de stuurgroep godsdienst wordt dit nascholingsaanbod straks nog uitgebreid.

De **DPB** (Diocesane Pedagogische Begeleiding) heeft vanaf nu een ander emailadres en **webadres** gekregen: <http://www.dpbbrugge.be/>, het emailadres: dpb@dpbbrugge.be .

De Erkende Instantie voor de r.-k. godsdienst heeft, nu Frans Essel stopt na vele jaren gewaardeerde dienst, de opdracht inspecteur-adviseur met instemming van bisschop Mgr. R. Vangheluwe, aan Jacques Michielssens toegekend. Dit betekent een uitbreiding van zijn **inspectieopdracht**. Aldus wordt hij voltijds inspecteur-adviseur voor het secundair- en hoger onderwijs in het bisdom Brugge. De meer concrete herschikking van de opdrachten zal binnenkort gepubliceerd worden op www.dpbbrugge.be/rkgodsdienst .

Bij deze ook melding van het nieuwe **diocesane webadres** voor het vak r.-k. godsdienst: voortaan niet meer te vinden op www.sip.be/rkgodsdienst , maar wel op www.dpbbrugge.be/rkgodsdienst

Link

Uit de THOMASnieuwsbrief:

Bijbelse liefde in woord, beeld en klank

Bijbelse liefde in woord, beeld en klank is een reeks van vier avondvullende voordrachten die kadert binnen de permanente vorming van de K.U.Leuven (Vliebergh-Sencie centrum). De voordrachten zullen als centraal thema 'Het oudtestamentische Hooglied en zijn doorwerking in beeldende kunsten, literatuur en muziek' hebben. Het volledige programma is nu beschikbaar op THOMAS (<http://www.kuleuven.be/thomas/actualiteit/agenda/hooglied/>).

Het theologisch forum en Areopaag

De website van het Theologisch forum is nu volledig geïntegreerd in THOMAS en kan bezocht worden op <http://www.kuleuven.be/THOMAS/lesgebeuren/tf/>. In deze context werd ervoor geopteerd om het hele archief van het tijdschrift *Areopaag* via THOMAS ter beschikking te stellen. Alle nummers van *Areopaag* tot en met het tweede nummer van 2005 zijn nu in .pdf formaat te raadplegen.

Nieuw nummer Catechetische Service

Op THOMAS is nu de inhoudstafel van het nieuwe nummer van *Catechetische Service* beschikbaar (<http://www.kuleuven.be/thomas/tijdschriften/index.php?id=1>). De liedjes die in CS-fono van Catechetische Service worden besproken, zijn steeds beluisterbaar via de didactische jukebox: <http://www.kuleuven.be/THOMAS/lesgebeuren/jukebox/>. De moeite waard om eens een kijkje te nemen.

Linkweetjes:

<http://www.bibliodrama.be/>

Uit **Trouw** (krant in Nederland) van 12-08-06: een **spirituele** wegwijzer:

Tijdschriften:

- Happinez: <http://www.happinez.nl/>
- Bres: <http://www.bres.org/>
- Frontier: <http://www.fsf.nl>
- Paravisie: <http://www.paravisie.nl>
- Prana: <http://www.ankh-hermes.com/prana.html>
- Vakblad Spiritualiteit: <http://www.spiritualiteit.com>
- Onkruid: <http://www.onkruid.nl>
- Ode: www.ode.nl
- Spiegelbeeld: <http://www.spiegelbeeld.nl/>
- Para-astro: <http://www.para-astro.be/>
- Reiki: www.reikimagazine.nl

Mantra's zingen:

<http://www.mantramusic.nl>

<http://www.bhakti.nl/>

Dolfijnenenergie:

<http://www.dolphinheartworld.com>

<http://www.joanocean.com/>

<http://www.dolphinspiritbody.com/>

<http://www.dolphinspiritofhawaii.com/>

Sjamanisme:

<http://www.schoolvoorsjamanisme.nl>

<http://www.searchingdeer.nl/>

Wicca:

<http://www.wiccaweb.info/>

<http://www.wiccainfo.nl/>

Paganisme:

<http://www.paganisme.nl>

<http://www.heksenkring.nl>

Therapieën:

Jassentechniek: www.jassentechniek.nl

Reiki: www.reikicentrum.nl

Neurolingüïstisch programmeren: www.nvnlp.nl

Voetreflextherapie: www.voetreflextherapie.nl

Universal White Time healing: www.universalwhitetimehealing.nl

Bloesetherapie: www.bloesetherapie.com

Bijna-doodervaringen:

<http://www.merkawah.nl>

Reïncarnatietherapie:

<http://www.reincarnatietherapie.nl/>

Trance:

<http://www.reincarnatietherapie.nl/nvrtran.html>

Hypnose:

<http://www.hypnose.nl>

Critici:

Stichting Skepsis: <http://www.skepsis.nl>

Vereniging tegen de Kwakzalverij: <http://www.kwakzalverij.nl>

'Oude' spirituele stromingen:

www.rozenkruis.nl

www.vrijmetselarij.startpagina.nl

www.theosofie.nl

www.krishnamurti.nl

www.antroposofie.startpagina.nl

www.soefi.nl

Carl Gustav Jung

www.carl-gustav-jung.startkabel.nl

www.cgjung-vereniging.nl

www.jungiaansinstituut.nl

Samenzweringen

www.tawantin.nl

www.natuurlijketijd.nl

www.frontierbookshop.nl

<http://www.gelovenzoalshetis.be/>: kortfilms rond geloven zoals het is ...

En verder verzamelden we voor u wat handzame internet- en computertips (Suggesties vooral uit: "Tips & Advies Internet, veertiendaagse navigator op de informatiesnelweg)

Bestanden online opslaan

Bestanden online opslaan kan handig zijn, o.a.. voor een online back-up van belangrijke bestanden of om wat foto- en muziekbestanden online te zetten die je dan op een andere computer weer kunt downloaden. Twee handige mogelijkheden zijn: .Gratis nieuwkomer Mozy (<http://www.mozy.com>) In ruil voor 2 GB gratis back-upruimte moet je eerst een korte enquête invullen. Wie in geen geval reclamemails wil ontvangen geeft bij de registratie een alternatief e-mailadres door of laat de mails achteraf tegenhouden door een spamfilter. Download het gratis programma Mozy Configuration. Selecteer mappen of bestanden en stuur ze, streng beveiligd door encryptie, naar de Mozy-server. Je kunt ook back-up sets maken, zodat je regelmatig bepaalde mappen automatisch kunt back-uppen. Ook een back-up terugzetten is erg makkelijk. Mozy werkt wel alleen met Windows XP en je kunt jouw bestanden niet via het web raadplegen. Bovendien moet poort 443 van jouw firewall openstaan. Hoe je dat doet, lees je op de site, maar de kans is groot dat Mozy daarom niet altijd werkt in een bedrijfsomgeving. Wie niet genoeg heeft aan 2 GB kan ook ruimte bijkopen. Bestanden 'meenemen' of delen kan via eSnips (<http://www.esnips.com>). Dit is geen back-updienst; je kunt er bestanden (max. 10 MB per bestand), bv. foto's, online bewaren waar je op elk moment en vanaf elke computer bij wilt kunnen. Bij Streamload (<http://www.streamload.com>) krijg je niet minder dan 25 GB gratis! Maar... je mag maar 100 MB per maand downloaden (max. 10 MB per bestand).

Bestanden delen zonder moeite

Op het werk aankomen en merken dat je een bestand vergeten bent is uiteraard vervelend. Ooit op het werk aangekomen en gemerkt dat je een bestand thuis bent vergeten? Een bestand naar je zelf e-mailen is al te zot. Zijn er andere oplossingen? **Avvenu** (dubbele v) (<http://www.avvenu.com>) is een gratis programma waarmee je op afstand aan de bestanden op één van jouw pc's kunt. Je kunt dus bv. vanuit schoolbibliotheek of vanaf een Windows Mobile-toestel (bvb een pda) bestanden op jouw thuiscomputer bekijken en binnenhalen. Na de installatie moet je je registreren. Je geeft een aantal persoonsgegevens in en kiest voor de gratis *Basic*-dienst. Geef een naam aan de pc waarop je Avvenu installeert (bv. 'thuiscomputer'). Na de installatie nestelt Avvenu zich in het systeem van jouw werkbalk en beheert het van daaruit alle externe toegang tot jouw pc (zonder overbelasting voor uw huisdier). Zodra Avvenu geïnstalleerd is op de pc's waartoe je toegang wilt hebben, kun je met een browser (lieft Internet Explorer) op die pc's. Je surft gewoon naar de **Avvenu-site** (<https://share.avvenu.com>), logt in, kiest de computer waartoe je toegang wilt en kunt meteen bestanden binnenhalen aan een redelijke snelheid. Die pc moet natuurlijk wel online zijn. Je kunt steeds zelf een bestand uploaden naar jouw pc. Je kunt een bepaald bestand of een folder met bestanden delen met collega's? Je

selecteert dan gewoon een bestand of een folder en kiest voor *Share*. Geef vervolgens aan wie je wilt uitnodigen (een werkend e-mailadres is voldoende), hoe lang er gedeeld mag worden (1 dag, 1 jaar, ...) en een eventuele uitnodigingstekst. Iedere genodigde krijgt dan een e-mail met daarin die uitnodiging en een hyperlink die hem of haar toegang geeft tot jouw bestanden. Jouw kennissen hoeven zelf geen speciale software te installeren, maar kunnen gewoon via hun browser bij het bestand of de folder waartoe jij ze toegang geeft (en naar niks anders!). Een kennis kan nooit bestanden uploaden naar jouw pc.

Er is ook een betaalde dienst, **Avvenu Plus** (<http://www.avvenu.com/products/>), die zelfs werkt wanneer jouw pc niet online is. Hierbij worden de bestanden of folders die je wilt delen automatisch gekopieerd naar de servers van Avvenu, zodat ze daar steeds online staan.

Software nodig? Pdf-documenten zien er identiek uit op elke computer en daarom zijn ze populair als attachments bij e-mails of als downloadbare documenten op websites. Om een pdf te lezen heb je de gratis Adobe Reader (<http://www.adobe.nl/products/acrobat/readstep2.html>) nodig, maar om zelf een pdf te maken of te wijzigen, moet je Adobe Acrobat (minstens € 140) in huis hebben. Met ExpressPDF (<http://www.expresspdf.com>) kun je gratis Word- en Excel-documenten naar pdf converteren. Volledig online en je kunt er ook webpagina's mee omzetten naar pdf. Eerst moet je het bronbestand (doc, xls, html of rtf) uploaden. De maximale grootte is beperkt tot 20 MB. Vervolgens moet je de gewenste kwaliteit selecteren: *default*, *screen optimized*, *ebook optimized* of *print optimized*. Enkele seconden later ontvang je dan een e-mail met een link naar de pdf. PDF Online (<http://www.pdfonline.com>) laat nog meer formaten toe: Word, Excel, PowerPoint, txt en rtf, maar ook grafische zoals jpg, gif, tiff, bmp, ... De maximale bestandsgrootte is hier wel beperkt tot 2 MB (wat op zich al behoorlijk is).

Met zicht op de wereld. Google Earth mag vermoedelijk een van de mooiste grafische programma's worden genoemd die momenteel voor iedereen gratis op het web beschikbaar zijn. De gebruiker begint met een blik op de aarde vanuit de ruimte en zoomt vandaar in op de plek waar de belangstelling naar uitgaat. Wat eerst een getekende werldebol is, verandert gaandeweg in een mozaïek van luchtfoto's. Hoe meer je inzoomt, hoe gedetailleerder de foto's blijken. Niet de hele aarde is in dezelfde resolutie beschikbaar. Maar bijvoorbeeld het centrum van een aantal steden is al zó goed in beeld te krijgen, dat je de brievenbus voor je deur kunt herkennen.

Gemiddeld zijn de foto's een half jaar oud. Om Google Earth te kunnen gebruiken moet een deel van het programma worden gedownload. Dat kan op <http://earth.google.com> Probeer vervolgens eerst zelf wat mogelijkheden uit: de aardbol laten draaien lukt door de linker muisknop ingedrukt te houden en te gaan slepen. In- en uitzoomen gaat via het muiswiel. Gebruikers van Google Earth vinden en tippen elkaar op <http://bbs.keyhole.com>

Weet-je

Wie inlogt op **THOMAS** krijgt straks een ander venster te zien. Het wordt even wennen voor de vaste gebruikers. Zelf mochten we al ondervinden dat het om meer gaat dan een gebruiksvriendelijke facelift. De bezoeker krijgt én meer wegwijzers én betere kopiemogelijkheden én extra hulpmiddelen.

Onder impuls van de Sint-Paulusstichting heeft Uitgeverij Halewijn het stripverhaal van de Luikse tekenaar Dominique Bar over het leven van de **apostel Paulus** in het Nederlands uitgegeven. Het verhaal begint met de zestienjarige Saulus die in Jeruzalem in de leer gaat bij de gerenommeerde Gamaliël. Hij is terug in Tarsus wanneer zich in Jeruzalem het drama van Jezus' terechtstelling afspeelt. Enkele weken later is Saulus opnieuw in de joodse hoofdstad en zet hij zich actief in voor het uitroeien van deze 'sekte'. Eindigen doet de auteur met het optreden van Paulus en Barnabas in Lystra, waar Paulus zwaar wordt toegetakeld, de stad uitgesleept en voor dood achtergelaten. "Einde eerste deel", staat er dan. We wachten in spanning op het vervolg.

(recensie uit Kerk+Leven, nr. 18, 3 mei 2006)

Op <http://kuleuven.be/thomas/actualiteit/indekijker/42/bestanden/DaVinciCodekraken.doc> vind je een artikel van collega P. Malfliet over de **Da Vinci code**.

Ethiek kan niet worden losgekoppeld van de zin die men aan het eigen leven geeft / DIRK LIPS. // In: Ethische perspectieven. - 16 (2006) nr. 2, p. 174-188 Ethische meningen over wat goed en kwaad (handelen) is, kunnen soms erg verschillen. In werksituaties kan dat heel lastig zijn. Inzicht in de fundamenteen waarop we onze ethische oordelen bouwen, kan ervoor zorgen dat de problemen bespreekbaar worden. Persvrijheid en religie /

BART PATTYN. // In: Ethische perspectieven. - 16 (2006) nr. 2, p. 124-149 Na de incidenten rond de Deense cartoons over de profeet Mohammed, wordt hier de vraag gesteld naar de grenzen van de persvrijheid. Door terug te gaan in de geschiedenis wordt het concept 'persvrijheid' verduidelijkt.

God overal en nergens? Acco Leuven 2006, 534 blz.: 28 theologen, psychologen en sociologen interpreteren en evalueren nieuwe religieuze fenomenen. Het boek is tevens een huldeboek aan prof. D. Hutsebaut.

We ontvingen alweer een interessante nieuwsbrief van **Koen Wybo**. Wie op zoek is naar lesmateriaal moet zeker eens aankloppen bij: <http://www.godsdienstig.be/>. Intekenen voor de nieuwsbrief en zelf lesmateriaal ter beschikking stellen. Ja collegialiteit kan ook via het net!

Oproep: roep op!

- Graag krijgen we per school de naam en de contactgegevens (adres, telefoon, e-mailadres) door van én de antennepersoon én van de vakverantwoordelijke(n).
- Wil in overleg met de directie in het vakteam bespreken wie best welke nascholing meemaakt.
- Suggesties voor de verdere invulling van de werkwinkels op de dag van de godsdienst zijn welkom. En onderwerpen, én namen ....

Pluim

Een bericht dat elk van ons niet onberoerd laat: E.H. Frans Essel krijgt na vele jaren dienst als inspecteur-adviseur enkele maanden sabbatical in afwachting van ....

Geestelijke begeleiding, lesbezoeken, stuurgroepen, vakvergaderingen, leerplanontwikkeling, gesprekken, schooldoorlichting, tewerkstelling, leermiddelenbeoordeling, visieontwikkeling, zorg voor nascholing en bijkomende opleidingen, voorgaan in gebed en viering, adviesraden en beheerraden, een gezellig 'onder-ons-je' ... een veelheid aan activiteiten, een veelheid aan vaardigheden ....

Wie geregeld met Frans in gesprek was, - persoonlijk of in een vergadering of hem beluisterde tijdens uiteenzettingen, - weet dat er twee woordjes dikwijls op het puntje van z'n tong liggen: 'tja' en 'ja'. Bedenken en beamen. Twee belangrijke houdingen.

Frans, dank dat je al deze dingen, dat vele op die ene wijze probeerde te doen, een priesterlijke: zegenend, beamend. Op die wijze wilde je een passende luister geven aan het vak en de vakleerkracht. Gewijd en toegewijd.

We hopen dat je in de herinnering aan onderwijs de pluim meeneemt die de vele mensen die van jouw een pluim kregen, op hun beurt van harte aan jou willen geven.

'Tja' Frans, 'ja' het was goed!
Een hoofdkussenzachte bries pluimen om even op uit te rusten en het beste in een volgend priesterlijk engagement.

U kunt dit en vorige nummers van GO-AL ook downloaden via <http://www.sip.be/rkgodsdienst/nieuwsbrief.htm>